

JOGSZABÁLYI KERETEK
A BALATONI FEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSEKHEZ,
PROJEKTEK TERVEZÉSÉHEZ ÉS
MEGVALÓSÍTÁSÁHOZ
KIVONAT

2014. OKTÓBER

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS.....	3
ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK.....	4
A KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS CÉLJAI ÉS MÓDSZERTANA	5
KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS ELEMZÉSE, A FELMÉRÉS EREDMÉNYÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	6
JOGSZABÁLYOK ÖSSZEFOGLALÁSA.....	11

BEVEZETÉS

A Tendrauditor Kft. megbízást kapott a **Baltoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft-től**, hogy tárja fel és foglalja össze a Balaton Kiemelt Üdülőkörzetben a fejlesztések tervezésének és fejlesztési intézkedéseknek, projektek megvalósításának jogszabályi kereteit, valamint a fejlesztéseket akadályozó jogszabályokat és jogszabály-helyeket. A feladatot a Tendrauditor Kft. egyrészt egy kérdőíves felmérés, másrészt önálló kutatás módszerével látta el.

A megbízásnak megfelelően a Tendrauditor Kft. készített egy, a **baltoni fejlesztéseket meghatározó jogszabályi háttérrel bemutató és elemző összefoglaló tanulmányt** (a továbbiakban: „**Tanulmány**”) melyben összegezte és strukturálta a Megbízó által elvárt kérdőíves felmérés eredményét és emellett lefolytatta a szükséges, kapcsolódó jogszabály-kutatást. E két részfeladat elvégzése és elemzése eredményeképpen készült el egy lényegre törő, közérthető és előre mutató dokumentum.

A Tanulmány bemutatja egyrészt a baltoni helyi szakmai érdekeltek tapasztalatait és igényeit, valamint az általuk megjelölt problémákat, másrészt pedig rávilágít azokra a tényezőkre, jogszabályi környezetre, illetve jogszabály-helyekre, olykor szabályozási ellentmondásokra, amelyek a fejlesztéseket nehezítik, vagy akár akadályozzák és ezért felülvizsgálatuk, újragondolásuk elengedhetetlen.

A Megbízó feladata a tervezési folyamat keretében meghatározásra került **fejlesztési területekhez, intézkedésekhez, projektek megvalósításához szükséges jogszabályi keretek összefoglalása** az alábbi szakmai tartalommal:

- a régió önkormányzati és szakmai szervezetei körében a megrendelő által megvalósítandó, a jelenlegi vagy tervezett fejlesztéseket akadályozó jogszabályok beazonosítására vonatkozó felmérés kérdőívének összeállítása és a beérkezett információk vizsgálata, elemzése,
- vonatkozó jogszabályok felsorolása, lista összeállítása,
- a főbb jogi rendelkezések közérthető összefoglalása - útmutatók, jogszabályok listája, jogszabályok közérthető magyarázata, BFT honlapon nyilvánosságra hozható formátumú dokumentum elkészítése.

A dokumentumok a BFT honlapon nyilvánosságra kerülnek. Sikeres teljesítést követően a Vállalkozó jogosult a Megrendelőt referencia listájában szerepeltetni.”

A Tendrauditor Kft. ennek megfelelően 2014. szeptember és október hónapokban megvizsgálta a jelenlegi baltoni fejlesztési együttműködési formákat, a magyarországi 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó operatív programok releváns tartalmi elemeit, valamint részt vett több rendezvényen és egyeztetésen a baltoni gazdaságfejlesztési elképzelések, igények, problémák és tervek feltárása, mélyebb megismerése céljából.

Jelen dokumentum ezen kutatás és kérdőíves felmérés eredményéről számol be írásos formában a következő struktúrában:

1. A kérdőíves felmérés bemutatása
2. A felmérés eredményei
3. Jogszabályok bemutatása és a legfontosabbak összegzése

ÁLTALÁNOS MEGÁLLAPÍTÁSOK

A Tanulmány tárgya szempontjából releváns fejlesztési források

A 2014-2020. közötti európai uniós programozási időszakban a magyarországi fejlesztések szempontjából az **alábbi operatív programok** keretien belül van lehetőség pályázati úton, vagy más támogatási formában fejlesztési forráshoz jutni:

1. Emberi Erőforrás Fejlesztési OP (EFOP)
2. Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP)
3. Integrált Közlekedésfejlesztési OP (IKOP)
4. Környezet és Energiahatékonysági OP (KEHOP)
5. Közigazgatás- és Közszolgáltatás-fejlesztési OP (KÖFOP)
6. Magyar Halgazdálkodási OP (MAHOP)
7. Rászoruló Személyeket Támogató OP (RSZTOP)
8. Terület- és Településfejlesztési OP (TOP)
9. Vidékfejlesztési Program (VP)

A KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS CÉLJAI ÉS MÓDSZERTANA

A kérdőíves felmérés célja volt azon helyi – a Balaton térségében élő vagy működő, dolgozó – szakemberek, érdekeltek, szervek véleményének, kritikáinak feltárása, akiknek megfelelő szintű és mélységű ismerete, illetve rálátása van a Balaton térségének fejlesztési problémáira és lehetőségeire. Javasolataikkal rávilágítottak azon fő tényezőkre, amelyekre fókuszálva a fejlesztéseket nehezítő, vagy akadályozó jogszabályi környezet felülvizsgálatával, lehetőség szerinti megváltoztatásával a Balaton fejlődése előremozdítható.

A Balaton térségi fejlesztéseket akadályozó jogszabályok beazonosítása rendkívül összetett feladat, mivel különböző szintű, gyakran több ágazatot szabályozó jogszabályok, valamint esetenként egyedi kormányhatározatok vizsgálatát is felöleli a kutatás. A felmérés tárgyát képező lehetséges jogszabályok köre igen tág; a szabályozók adhatnak országos szintű szabályozási keretet, vonatkozhatnak bizonyos szűkebb területi egységre - például települési szintre -, szabályozhatnak egy-egy ágazatot, vagy szűkebb szakterületet, ugyanakkor pedig meghatározzák a fejlesztési folyamatokban közreműködő kulcsszereplők - például szakhatóságok - feladat-, hatás-és jogköreit is.

A fejlesztéseket akadályozó szabályozási környezetre, valamint a konkrét jogszabályok azonosítására irányuló kutatásunk egy kérdőíves felmérésre épült, melynek során a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. kérdőívet küldött ki a BFT tagjainak 2014.09.29. és 2014.10.08. közötti időszakban. A kérdőívekre 17 intézménytől érkezett értékelhető válasz. Ezeket a különböző szintű megközelítésre épülő és igen heterogén információkat rendeztük egy táblázatba (ld. Melléklet), melynek segítségével áttekinthetőek a felmerült problémák és javaslatok. A táblázat készítése során a logikai összefüggésekre és pontos, tömör információk bemutatására kellett törekednünk, anélkül, hogy a válaszokat tartalmilag átírtuk volna. A táblázatban tehát a lényegyet tekintve az eredeti válaszok szerepelnek, egy átlátható rendszerbe építve.

A beérkezett kérdőívek vizsgálata során ellenőriztük a válaszokban megjelölt jogszabályokat és pontos jogszabály-helyeket, az információk adekvát jellege és hitelessége érdekében. A táblázatos formában rendszerbe foglalt, egyúttal pontosított információkat kiegészítettük megjegyzéseinkkel és értelmezést segítő pontosításokkal.

KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS ELEMZÉSE, A FELMÉRÉS EREDMÉNYÉNEK ÖSSZEFOGLALÁSA

A beérkezett válaszokból a kérdőív kitöltőinek magas fokú tájékozottsága, széleskörű tapasztalata látszik, az esetek többségében releváns, megfontolásra érdemes javaslatokkal találkoztunk. Meglátásunk szerint ezek az információk - a lenti strukturált, összesített formában - jól hasznosíthatók a Balaton fejlődését akadályozó körülmények, tényezők feltárása, valamint a megoldási lehetőségek, illetve a fejlesztések tervezése során.

Megállapítható, hogy a beérkezett kitöltött és értékelhető kérdőívekben megjelölt problémák és javaslatok ugyanazon, jól behatárolható jogszabályi kör módosítását kezdeményezik. Jól látható, hogy a helyi igények az egyes, jogszabályokban rögzített szigorú – és esetenként „nem életszerű” – szabályok betartása alóli kivételek, vagy akár rugalmas mentességi lehetőségek köré épülnek. A válaszadók által felvetett problémák gyakran ismétlődtek, közös érdekek és hasonló irányok látszanak kibontakozni a részletes táblázat elemzésekor. A balatoni térségben élő, dolgozó, illetve egyesületi tagsággal és/vagy vállalkozással rendelkező válaszadók többsége a túlszabályozottság, a jogszabályok koherenciájának hiánya, az elavult, de kötelezően betartandó tervdokumentumok, illetve szabályozók problémakörét vetette fel, mint legfontosabb balatoni fejlesztéseket akadályozó tényezőket.

Jelen Tanulmány nem tartalmazza a felmérés során azokat az adott településre, vagy területre vonatkozó konkrét javaslatokat, amelyek egyedi, speciális igények. Beépítettük azonban ezen észrevételek közül is a Balatont érintő fontosabb, vagy általánosabb relevanciájú és megfontolandó elemeket.

A beérkezett észrevételek elemzése és meghatározott körben való megismertetése utat nyithat a Balaton fejlesztésének közös, helyi – balatoni – szükségleteken és érdekeken alapuló újragondolásának, egy újfajta együttműködésnek. Az együttműködés eredménye lehet hosszabb távon egy valódi Balaton régió megteremtése és működtetése, ahol összehangolt és fenntartható fejlődés indulhat meg.

Alábbiakban összefoglaljuk a kérdőívek elemzésének eredményeit, koncentrálna a balatoni fejlesztéseket közvetlenül befolyásoló megállapításokra és javaslatokra.

A kérdőívek kitöltői által említett fő tématerületek összefoglalva

- engedélyezési eljárások
- szennyvízkezelés
- környezeti hatásvizsgálat
- terület-felhasználás
- vízpart-rehabilitációs szabályok (pl. strandok és kikötők vonatkozásában)
- természeti örökségek, védett területek megóvása
- foglalkoztatás
- horgászat
- NATURA 2000
- területrendezés, tervhierarchia
- zöldterületek kijelölése, módosítása (problémás: védelem alatt álló területek tekintetében, magántulajdon esetén stb.)
- építészeti hagyományok megőrzésének feltételei
- hatályos jogszabályok felülvizsgálata

Főbb problémakörök, szabályozási problémák

- hatósági engedélyezési eljárások összhangjának hiánya
- hatósági engedélyezési eljárások hosszú időtartama
- jogszabályok koherenciájának hiánya, elavult szabályozás, rugalmatlan szabályozás
- elavult helyi építési szabályzatok
- szakhatósági szakvélemények időbeli elhúzódnása
- SKV - a 2014-2020 időszak operatív programjainak Stratégiai Környezeti Vizsgálata - és az Európa Diploma koherenciája¹
- területek beépíthetősége
- horgászbérletek rendszere bonyolult, a rövidtávra vásárolható bérletek nem ösztönzik a hosszabb távú ilyen típusú szabadidő-eltöltést, ott-tartózkodást
- NATURA 2000 besorolás alól kivonandó egyes területek, illetve műtárgyak
- túlszabályozott tervhierarchia, jogszabályok rugalmatlansága
- kikötői földbérleti díjak és a kikötői engedély díja nagyon magas (jelentős emelkedés az utóbbi években)
- a meglévő jogszabályok be nem tartása (pl. engedély nélkül légvetetékek kiépítése)
- a kijelölt zöldterületek helyének részbeni módosítására nincs lehetőség a védelem alatt álló területek esetében (*Balaton Tv.*)
- a balatoni tájra jellemző épületforma és tetőforma nem alakítható ki (*Balaton Tv.*)

¹ Európa természeti örökségének megóvása érdekében az Európa Tanács (Strassbourg) 1965-ben létrehozta az Európa Diplomát. A kiegészítéssel olyan védett területek kerülnek az Európa Tanács védnöksége alá, amelyek geológiai, biológiai vagy tájképi sokfélesége Európában kiemelkedő. A Diplomával a területen végzett természetvédelmi kezelés hatékonyságát is elismerik.

- számos jogszabály megalkotására lehetőséget, ill. kötelezettséget ad a Balaton Tv., melyek azonban elavultak és nem koherensek a törvénnyel és egymással
- településrendezési eszközök felülvizsgálata költséges az önkormányzatok számára (aktualizálás szükséges, mivel a hatályos településrendezési eszközök szigorúbbak, mint a jelenlegi „megengedőbb” keretjogszabályok)
- elvárható településszerkezet kialakítása jogszabályi akadályba ütközik (*Balaton Tv.*): a város belterületi határán lévő mezőgazdasági külterületek nem vonhatók be belterületbe

Szakmai javaslatok

- hatósági eljárások összehangolása
- hatóságok eljárásainak rövidítése, szükség esetén határidők előírása
- rugalmasabb, életszerűbb szabályozás
- önkormányzatok számára nagyobb mozgástér biztosítása, például a terület-felhasználási és beépítési szabályok tekintetében
- elavult fejlesztési dokumentumok felülvizsgálata, aktualizálása
- elavult települési építési szabályzatok felülvizsgálata
- szabályozók finomhangolása
- a vízpart-rehabilitációs követelmények ne akadályozzák a strandok, kikötők működését
- az Európa Diploma elveinek beemelése a magyar jogrendbe annak érdekében, hogy a fejlesztések ne veszélyeztessék a védett természeti értékeket
- erdőterületek beépíthetőségére irányuló eljárás egyszerűsítése
- horgászbérletek kiváltásának rugalmassága, bérletek hosszabb időtartamra
- NATURA 2000 besorolások felülvizsgálata
- településrendezési eszközök felülvizsgálata (melyet a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet előír 2018. december 31-ig), (vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek, partvonal-szabályozási tervek alapján)², valamint ún. eltérési engedély bevezetése a nagyobb rugalmasság és a fejlesztési igények figyelembe vétele érdekében
- magas szintű jogszabályok gyakori módosítását az alacsonyabb szintű jogszabályok módosításával követni szükséges
- kiemelt térségi övezetek felülvizsgálata (*Balaton Tv.*)
- a Balaton kikötőinek kategorizálása (vitorlás és csónak kikötők) az árkatégorizálás, a realisabb, differenciált bérleti és engedélyezési díjak meghatározása érdekében
- legyen lehetőség – indokolt esetben, átgondolt feltételekkel – a védett települési belterületeken a kijelölt (de nem ténylegesen kialakított) zöldterületek részbeni módosítására (*Balaton Tv.*), illetve általában is a zöldterületi besorolás megváltoztatására. A

² BTv. 59. § (4) A vízpart-rehabilitációs tanulmányterveket szükség szerint felül kell vizsgálni. A partvonal-szabályozási terveket első alkalommal a vízpart-rehabilitációs tanulmánytervek felülvizsgálatával egyidejűleg kell felülvizsgálni.

törvény a meglévő zöldterületeket védje, a tervezett zöldterületek átsorolási feltételeinek újragondolása indokolt

- zöldterületek növelése, létesítésük uniós pályázati forrásból történő támogatása
- az építési előírások tegyék lehetővé tájba illeszkedő, megfelelő életteret nyújtó épületek építését
- a Balaton Tv. adta kereteken belül a jogszabályok megalkotása, illetve felülvizsgálata, így például a szőlő termőhelyi kataszteri rendszer felülvizsgálata
- állami támogatás a településrendezési eszközök felülvizsgálatához, vagy egy Balaton Tervezési Iroda felállítása (pl. BFT keretein belül), mely az adott területrendezési és településrendezési feladatokat részben vagy egészben ellátja
- nagyobb mértékű lehetőség (jelenleg 5%) a mezőgazdasági külterületek belterületbe vonására.

Jogszabály-módosítási javaslatok

- 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű-szolgáltatásról - *szennyvíz-fejlesztések*
- 2/2005. Korm. rendelet az egyes tervek, programok környezeti vizsgálatáról
- 314/2012. Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- 283/2002. Korm. rendelet a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről
- 2000. évi CXII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról (*Balaton Tv.*), illetve az azt módosító 2013. évi XLVII. tv.,
- 2013. évi CII. tv. a halgazdálkodásról és a hal védelméről,
- 133/2013. VM rendelet a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról – *horgászati előírások*
- 14/2010 KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről - *NATURA 2000*
- 312/2012. Korm. rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról - *vízjogi engedélyek*
- 223/2014. Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

Javaslatok a túlszabályozottság és bonyolult tervhierarchia körében, a fentiekén túl

- TNM rendeletek, melyek rendelkeznek az egyes balatoni települések vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról (említésre került pl. a 42/2004. TNM rendelet Siófok vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról)
- 314/2012. Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 253/1997. Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről

JOGSZABÁLYOK ÖSSZEFOGLALÁSA

Alábbiakban a Balaton és környéke térségére vonatkozó jogszabályok tartalmát, relevanciáját összegeztük, különös tekintettel a Balatoni fejlesztéseket meghatározó jogszabályokra.

Törvények

▪ **1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről**

A törvény célja az ország kiegyensúlyozott területi fejlődése és a térségei társadalmi-gazdasági, kulturális fejlődésének előmozdítása, valamint az átfogó területfejlesztési politika érvényesítése, az országos és térségi területfejlesztési és területrendezési feladatok összehangolása.

A törvény rendelkezik a Balaton Fejlesztési Tanács létrehozásáról és feladatairól. A Tanács területi hatókörét - Balaton Kiemelt Üdülőkörzet - a 2000.évi CXII. törvény határozza meg. Rendelkezik továbbá a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területrendezési tervének elfogadásáról.

▪ **2000. évi CXII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról**

A törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területén a táji, természeti és települési környezet minőségének védelme a megelőzés elvének érvényesítésével olyan véges és nehezen megújuló környezeti értékek megővését szolgálja, amelyek a jelentős gazdasági potenciált képviselő üdülés és idegenforgalom minőségi fejlesztéséhez is szükségesek. Rendelkezik továbbá a térség kiegyensúlyozottabb területi fejlődése érdekében a területhasználat módjáról és szabályairól, valamint az előírások érvényesítésének garanciáiról.

▪ **2000. évi XLII. törvény a víziközeledésről**

Közvetlenül a Balatonra is vonatkozó jogszabály, melynek célja a környezetkímélő és energiatakarékos víziközeledés fejlődése, a közlekedéspolitikai célok megvalósítása, a hajózási tevékenységnek az egységesülő nemzetközi közlekedési rendszerbe illesztése, valamint a nemzetközi szerződésekben foglalt kötelezettségek teljesítése. Továbbá szabályozza a víziközeledés állami és önkormányzati feladatait, a tevékenység folytatásának személyi és tárgyi feltételeit, valamint a víziközeledés igazgatását.

A jogszabály e tekintetben egyik fontos, Balatonra vonatkozó része az 58. § (1) bekezdés, mely kimondja, hogy „A Balatonon ... a víziközeledés egyes belvízi utakon környezetvédelmi okokból való korlátozásáról és a korlátozás alá eső területeken kiadható üzemeltetési engedélyről szóló Kormány rendeletben meghatározott részein belső égésű motorral hajtott kishajót és csónakot üzemeltetni tilos.”

„(2) Motoros vízi sporteszközt a hajózási hatóság által - az illetékes települési önkormányzat egyetértésével - kijelölt pálya kivételével tilos üzemeltetni. Az (1) bekezdésben feltüntetett belvízi utakon, továbbá a határvízen motoros vízi sporteszköz pályát kijelölni tilos.”

▪ **2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról**

A törvény az erdővel közérdekkel összhangban történő gazdálkodást szabályozza. Célja elsősorban az erdei életközösségek fennmaradása, védelme érdekében az erdő szakszerű kezelésének és

védelmének biztosítása, illetve ehhez a törvényi szintű szabályozási környezet megteremtése. Tartalmazza többek között a védett természeti és a Natura 2000 területeken lévő erdőkben alkalmazandó különös előírásokat.

Rendeletek

▪ **22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól**

A rendelet célja a Balaton nádasainak védelme; biztosítani, hogy a Balaton medrében, továbbá a parti zónában a biológiai sokféleség megőrzését és a tó vízminőségének védelmét is szolgáló nádgazdálkodás történjen. A jogszabály előírja, hogy a meglévő nádasok fenntartásáról, rekonstrukciójáról és lehetőség szerint új nádasterületek kialakításáról kell gondoskodni. Hatálya kiterjed a Balaton medrében, a jogi partvonalon belül található nádasokra, a Balaton jogi partvonalára, valamint egyéb, a rendeletben megnevezett területekre.

▪ **240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről**

A jogszabály célja a felszíni vizek minőségét érintő szennyezőanyag terhelések csökkentése. Kijelöli (1. sz. melléklet) az „érzékeny felszíni vizeket”, közöttük a Balatont is ekként jelöli meg. Az érzékeny felszíni vízként kijelölt vizek vízgyűjtő területét a rendeletben (2. sz. melléklet) felsorolt települések külterületi határai határozzák meg. Megtalálhatók a rendeletben az érzékenynek minősített - továbbá az annak nem minősített - vizek minőségének felülvizsgálati szempontjai (3. sz. melléklet).

▪ **283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről**

A rendelet szabályozza a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területek lehatárolásának kereteit, valamint a településrendezési eszközökre vonatkozó vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményeket, a vízpart-rehabilitációs tanulmányterv, a partvonal-szabályozási és vízpart-rehabilitációs terv tartalmi követelményeinek és annak egyeztetése és elfogadása rendjének meghatározását.

Többek között szabályozza még a strandrendeltetéshez kapcsolódó építmények létesítéséhez szükséges partszakasz-kijelölést. Rendelkezik a természetes partszakaszok védelmének kötelezettségéről.

Az egyeztetési eljárásban részt vevő szervként megjelöli a Balaton Fejlesztési Tanácsot.

▪ **2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról**

Az érzékeny természeti területek (ÉTT) terminológiát vezeti be a rendelet, melynek célja a természeti (ökológiai) szempontból érzékeny földrészleteken olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzése, fenntartása, további földrészletek kijelölése, amelyek támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások révén biztosítják az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését. A rendelet célja továbbá az e területeken folytatott természetkímélő gazdálkodás ösztönzése az általános támogatási feltételeinek

meghatározása által az érzékeny természeti területek kijelölése, létesítése és fenntartása. Tartalmazza az ÉTT kijelölt térségeit és az érintett településeket.

- **30/2003. (III. 18.) Korm. rendelet a vízi közlekedés egyes belvízi utakon környezetvédelmi okokból való korlátozásáról és a korlátozás alá eső területeken kiadható üzemeltetési engedélyről**

A rendelet meghatározza a közlekedési korlátozás alá eső területeket és a közlekedési korlátozásokat, valamint az üzemeltetési engedélyezési eljárás részletes szabályait. A Balaton közvetlen érintettsége megjelenik az 5. §-ban: „A vitorlás kishajó belső égésű segédmotorját - üzemeltetési engedély hiányában - kizárólag a következő esetekben használhatja:....b) Balatonon a Tihanyrév-Szántód között közlekedő komp útvonalán és a mellette húzódó 300-300 m széles vízterületen.”

- **275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről**

A - több balatoni térséget is érintő - rendelet célja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó, a rendelet hatálya alá eső Natura 2000 területeken előforduló, a mellékletekben meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhely-típusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírások megállapítása.

A rendelet előírásai alkalmazandók a különleges madárvédelmi területekre, a Natura 2000 területekre és a különleges, illetve kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területekre.

- **27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról**

A rendelet melléklete tartalmazza a felszín alatti víz állapota szempontjából fokozottan érzékeny, érzékeny, kevésbé érzékeny, valamint kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területen levő települések listáját, felsorolja többek között az érintett Balaton-parti településeket is.

- **62/2006. (IX. 7.) FVM rendelet a Balatoni Borvidéki Régió szabályzatáról**

A rendelet kijelöli a Balatoni Borvidéki Régió - a Balatoni Borrégió - területi egységeit (Badacsonyi borvidék, Balatonboglári borvidék, Balaton-felvidéki borvidék, Balatonfüred-Csopaki borvidék, Nagy-Somlói borvidék, Zalai borvidék), valamint rendelkezik a Balatoni Borrégió feladatairól és szervezeti kereteiről, előírja a társulási megállapodás kereteiben történő együttműködési kötelezettséget.

- **57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet a víziközlekedés rendjéről**

A rendelet a víziközlekedés rendjét, az általános belvízi hajózási szabályokat az - 1. számú mellékletét képező - Hajózási Szabályzatban állapítja meg.

A Szabályzat alkalmazási köre természetszerűleg kiterjed a Balatonon közlekedő vagy üzemeltetett úszólétesítményekre is. A 9. fejezet tartalmazza az egyes tavakra vonatkozó részletes szabályokat, így a Balatonra vonatkozóakat előírásokat.

▪ **481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről**

A jogszabály rendelkezik főként a környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőségekről, kijelöli a környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságokat és szakhatóságokat. Mellékletei tartalmazzák az érintett térségek, települések és szervek, hatóságok felsorolását, így a Balaton és térsége vonatkozásában is.

▪ **14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről**

A rendelet tételesen felsorolja a NATURA 2000 hálózat részeit képező területeket, ingatlanokat. Rendelkezik a Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található különleges madárvédelmi és természetvédelmi területekről, valamint a kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területekről.

A BALATON FEJLESZTÉSÉT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYOK

Fontosabb törvények, melyek közvetlenül a Balaton és környéke térségére is vonatkoznak

- 1996. évi XXI. törvény a területfejlesztésről és a területrendezésről
- 2000. évi CXII. törvény a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének elfogadásáról és a Balatoni Területrendezési Szabályzat megállapításáról
- 2000. évi XLII. törvény a víziközeledésről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról

További releváns törvények

- 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról
- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól
- 1995. évi XCIII. törvény a védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról
- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről
- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2003. évi XXXIII. törvény az afrikai-eurázsiai vándorló vízimadarak védelméről szóló, Hágában, 1995. június 16-án aláírt nemzetközi megállapodás kihirdetéséről
- 2007. évi CXXIX. törvény a termőföld védelméről
- 2009. évi XXXIX. törvény a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény és a hegyközségekről szóló 1994. évi CII. törvény módosításáról
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CCIX. törvény a víziközmű-szolgáltatásról
- 2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról

Fontosabb rendeletek, melyek közvetlenül a Balaton és környéke térségére is vonatkoznak

- 22/1998. (II. 13.) Korm. rendelet a Balaton és a parti zóna nádasainak védelméről, valamint az ezeken folytatott nádgazdálkodás szabályairól
- 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet a települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről
- 283/2002. (XII. 21.) Korm. rendelet a balatoni vízpart-rehabilitációs szabályozás követelményeiről
- 30/2003. (III. 18.) Korm. rendelet a vízi közlekedés egyes belvízi utakon környezetvédelmi okokból való korlátozásáról és a korlátozás alá eső területeken kiadható üzemeltetési engedélyről
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról
- 62/2006. (IX. 7.) FVM rendelet a Balatoni Borvidéki Régió szabályzatáról

- 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről
- 57/2011. (XI. 22.) NFM rendelet a víziközelkedés rendjéről
- 481/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről
- 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről
- 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről
- TNM rendeletek (2004-2006. között 45 hatályos rendelet): rendelkeznek az egyes balatoni települések vízpart-rehabilitációs szabályozási követelményekkel érintett területének lehatárolásáról és vízpart-rehabilitációs tanulmánytervének elfogadásáról

További releváns rendeletek

- 121/1996. (VII. 24.) Korm. rendelet a közfürdők létesítéséről és működéséről
- 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról
- 13/1996. (VI. 28.) BM rendelet a vízi közlekedés rendőrhatalósági igazgatásáról
- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről
- 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 46/2001. (XII. 27.) BM rendelet a szabad vízben való tartózkodás alapvető szabályairól
- 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- 26/2002. (II. 27.) Korm. rendelet a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programmal összefüggő szennyvízelvezetési agglomerációk lehatárolásáról
- 27/2002. (XII. 5.) GKM rendelet a vízi közlekedés irányítására és a hajóút kitérésére szolgáló jelekről, valamint e jelek létesítéséről, üzemeltetéséről, módosításáról és megszüntetéséről
- 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól
- 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról
- 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról
- 78/2008. (IV. 3.) Korm. rendelet a természetes fürdővizek minőségi követelményeiről, valamint a természetes fürdőhelyek kijelöléséről és üzemeltetéséről
- 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről
- 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról
- 133/2013. (XII. 29.) VM rendelet a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról

- 134/2013. (XII. 29.) VM rendelet a nemzeti parkok területének övezetekbe való besorolásáról és az egyes övezetekre vonatkozó általános természetvédelmi előírásokról
- 134/2014. (IV. 18.) Korm. rendelet a központi közigazgatás integrált üdültetési rendszerével összefüggő feladatok központi költségvetési szerv által történő átvételéről
- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról